

Decizia nr. 266/2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 200 din Codul de procedură civilă, precum și celor ale art. 2 alin. (1) și (1²) și art. 60¹ din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator

Augustin Zegrean	- președinte
Valer Dorneanu	- judecător
Toni Greblă	- judecător
Petre Lăzăroiu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Puskas Valentin Zoltan	- judecător
Tudorel Toader	- judecător
Ingrid Alina Tudora	- magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 200 din Codul de procedură civilă, precum și celor ale art. 2 alin. (1) și art. 60¹ din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, excepție ridicată de Societatea Comercială CEZ Vânzare - S.A. din Craiova, județul Dolj, prin mandatar Societatea Comercială EOS KSI România - S.R.L. din București în Dosarul nr. 14.501/215/2013 al Judecătoriei Craiova - Secția civilă. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 531D/2013.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 3 aprilie 2014, în prezența reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Daniel Arcer, și au fost consemnate în încheierea din acea dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea, în conformitate cu prevederile art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a amânat pronunțarea pentru data de 15 aprilie 2014, când, având în vedere imposibilitatea constituirii legale a completului de judecată, a amânat pronunțarea pentru 6 mai 2014. La aceea dată, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea a amânat pronunțarea pentru 7 mai 2014, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 21 iunie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 14.501/215/2013, Judecătoria Craiova - Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 200 din Codul de procedură civilă, precum și celor ale art. 2 alin. (1) și art. 60¹ din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator. Excepția a fost ridicată de reclamanta Societatea Comercială CEZ Vânzare - S.A. din Craiova, județul Dolj, prin mandatar Societatea Comercială EOS KSI România - S.R.L. din București, într-o cauză având ca obiect pretenții.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține că prevederile art. 200 din Codul de procedură civilă sunt neconstituționale în măsura în care aplicarea acestor dispoziții procedurale este extinsă la aspecte care țin de judecarea propriu-zisă a cererii de chemare în judecată. Arată că, atât timp cât a indicat motivele de fapt și de drept în cererea de chemare în judecată, eventualele nelămuriri

privind alte aspecte nu pot atrage sancțiunea anulării cererii de chemare în judecată, pentru că există dispoziții speciale pentru faza de chemare în judecată în care se pot lămurii aspectele de fapt și de drept, inclusiv prin administrarea de probatorii, mai ales în condițiile în care multe din asemenea chestiuni care vizează aspecte de fapt pot fi lămurite și prin discuții contradictorii și explicații orale prezentate în fața instanțelor de judecată. În acest context, arată că art. 200 din Codul de procedură civilă contravine dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (1) și (3) și art. 53, prin restrângerea accesului liber la justiție, întrucât dezideratul asigurării dreptului la un proces echitabil este pus în umbră de acela al soluționării cauzelor într-un termen rezonabil, în măsura în care prevederile criticate din Codul de procedură civilă sunt aplicate dincolo de verificarea conținutului formal al cererii de chemare în judecată. Așa fiind, autoarea excepției consideră că procedura regularizării cererii de chemare în judecată nu poate înlocui, prin măsurile dispuse, faza judecătii propriu-zise a cererii prin aplicarea abuzivă a dispozițiilor procedurale, întrucât o asemenea interpretare și aplicare a legii oferă cadrul realizării denegării de dreptate.

5. Referitor la prevederile art. 2 alin. (1) și art. 60¹ din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, autoarea excepției susține, în esență, că aceste texte de lege sunt neconstituționale și contravin art. 21 și art. 53 din Constituție, în măsura în care instanțele de judecată consideră că, prin refuzul părților de a se prezenta la ședința privind avantajele medierii, se poate aplica sancțiunea anulării cererii de chemare în judecată sau se pot aplica sancțiuni procedurale de natură a duce la suspendarea cererii de chemare în judecată.

6. Judecătoria Craiova - Secția civilă consideră că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 200 din Codul de procedură civilă și ale art. 2 alin. (1) și art. 60¹ din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator este inadmisibilă. În acest sens, arată că neconstituționalitatea prevederilor de lege criticate este dedusă de autoarea excepției din modul de interpretare și aplicare a acestora de către instanța de judecată, problematică ce nu intră însă sub incidența controlului de constituționalitate. Așa fiind, apreciază că interpretarea și aplicarea unei prevederi legale sunt resortul exclusiv al instanței de judecată care soluționează cauza, precum și al instanțelor de control judiciar, dacă este cazul.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

C U R T E A,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost reținut prin dispozitivul încheierii de sesizare, îl constituie prevederile art. 200 din Codul de procedură civilă, precum și cele ale art. 2 alin. (1) și art. 60¹ din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 441 din 22 mai 2006, cu modificările și completările ulterioare, prevederi care au următoarea redactare:

- Art. 200 din Codul de procedură civilă intitulat "Verificarea cererii și regularizarea acesteia":

"

(1) Completul căruia i s-a repartizat aleatoriu cauza verifică, de îndată, dacă cererea de chemare în judecată îndeplinește cerințele prevăzute la art. 194-197.

(2) Când cererea nu îndeplinește aceste cerințe, reclamantului i se vor comunica în scris lipsurile, cu mențiunea că, în termen de cel mult 10 zile de la primirea comunicării, trebuie să facă completările sau modificările dispuse, sub sancțiunea anulării cererii. Se exceptează de la această sancțiune obligația de a se desemna un reprezentant comun, caz în care sunt aplicabile dispozițiile art. 202 alin. (3).

(3) Dacă obligațiile privind completarea sau modificarea cererii nu sunt îndeplinite în termenul prevăzut la alin. (2), prin încheiere, dată în camera de consiliu, se dispune anularea cererii.

(4) Împotriva încheierii de anulare, reclamantul va putea face numai cerere de reexaminare, solicitând motivat să se revină asupra măsurii anulării.

(5) Cererea de reexaminare se face în termen de 15 zile de la data comunicării încheierii.

(6) Cererea se soluționează prin încheiere definitivă dată în camera de consiliu, cu citirea reclamantului, de către un alt complet al instanței respective, desemnat prin repartizare aleatorie, care va putea reveni asupra măsurii anulării dacă aceasta a fost dispusă eronat sau dacă neregularitățile au fost înlăturate în termenul acordat potrivit alin. (2).

(7) În caz de admitere, cauza se retrimite completului inițial investit.";

- Art. 2 alin. (1) din Legea nr. 192/2006:

"

Dacă legea nu prevede altfel, părțile, persoane fizice sau persoane juridice, sunt obligate să participe la ședința de informare privind avantajele medierii, inclusiv, dacă este cazul, după declanșarea unui proces în fața instanțelor competente, în vederea soluționării pe această cale a conflictelor în materie civilă, de familie, precum și în alte materii, în condițiile prevăzute de lege.";

- Art. 60¹ din Legea nr. 192/2006:

"

(1) În litigiile ce pot face, potrivit legii, obiect al medierii sau al altei forme alternative de soluționare a conflictelor, părțile și/sau partea interesată, după caz, sunt ținute să facă dovada că au participat la ședința de informare cu privire la avantajele medierii, în următoarele materii:

a) în domeniul protecției consumatorilor, când consumatorul invocă existența unui prejudiciu ca urmare a achiziționării unui produs sau unui serviciu defectuos, a nerespectării clauzelor contractuale ori garanțiilor acordate, a existenței unor clauze abuzive cuprinse în contractele încheiate între consumatori și operatorii economici ori a încălcării altor drepturi prevăzute în legislația națională sau a Uniunii Europene în domeniul protecției consumatorilor;

b) în materia dreptului familiei, în situațiile prevăzute la art. 64;

c) în domeniul litigiilor privind posesia, grănițuirea, strămutarea de hotare, precum și în orice alte litigii care privesc raporturile de vecinătate;

d) în domeniul răspunderii profesionale în care poate fi angajată răspunderea profesională, respectiv cauzele de malpraxis, în măsura în care prin legi speciale nu este prevăzută o altă procedură;

e) în litigiile de muncă izvorâte din încheierea, executarea și încetarea contractelor individuale de muncă;

f) în litigiile civile a căror valoare este sub 50.000 lei, cu excepția litigiilor în care s-a pronunțat o hotărâre executorie de deschidere a procedurii de insolvență, a acțiunilor referitoare la registrul comerțului și a cazurilor în care părțile aleg să recurgă la procedura prevăzută la art. 1.013-1.024 sau la cea prevăzută la art. 1.025-1.032 din Legea nr. 134/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare;"

11. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, aceste prevederi de lege contravin dispozițiilor constituționale ale art. 21 privind accesul liber la justiție și art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, referitor la prevederile art. 2 alin. (1) și art. 60¹ din Legea nr. 192/2006, Curtea reține că autoarea excepției susține că aceste prevederi de lege sunt neconstituționale și contravin art. 21 și art. 53 din Constituție, în măsura în care instanțele de judecată consideră că, prin refuzul părților de a se prezenta la ședința de informare privind avantajele medierii, se poate aplica sancțiunea anulării cererii de chemare în judecată sau se pot aplica sancțiuni procedurale de natură a duce la suspendarea cererii de chemare în judecată.

13. Față de critica formulată, Curtea observă că medierea a fost consacrată în dreptul român odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 192/2006. Potrivit art. 1 alin. (1) din această lege, medierea reprezintă "o modalitate de soluționare a conflictelor pe cale amiabilă, cu ajutorul unei terțe persoane specializate în calitatea de mediator, în condiții de neutralitate, imparțialitate, confidențialitate și având liberul consimțământ al părților". Pornind de la definiția medierii, aceasta poate fi calificată ca fiind o procedură facultativă, informală, amiabilă, confidențială și desfășurată în prezența unui mediator.

14. Pentru a determina obiectul medierii, respectiv cazurile în care părțile pot recurge la mediere, Curtea observă că, așa cum reiese din cuprinsul art. 2 alin. (5) din Legea nr. 192/2006, părțile pot recurge la mediere atunci când este vorba despre drepturi de care ele pot dispune.

15. Referitor la critica autoarei excepției, Curtea constată că prevederile art. 2 alin. (1) din Legea nr. 192/2006 stipulează că, dacă legea nu prevede altfel, părțile, persoane fizice sau persoane juridice, sunt obligate să participe la ședința de informare privind avantajele medierii, inclusiv, dacă este cazul, după declanșarea unui proces în fața instanțelor competente, în vederea soluționării pe această cale a conflictelor în materie civilă, de familie, precum și în alte materii, în condițiile prevăzute de lege. În ceea ce privește domeniul de aplicare al procedurii obligatorii, deși art. 2 alin. (1) din Legea nr. 192/2006 trimite, cu titlu general, la conflictele în materie civilă, de familie, precum și în alte materii, în realitate, părțile sunt ținute să facă dovada participării la ședința de informare doar în materiile reglementate prin art. 60¹ alin. (1) lit. a)-f) din aceeași lege.

16. Sancțiunea instituită în caz de nerespectare a obligației de a participa la ședința de informare privind avantajele medierii, obligație prevăzută de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 192/2006, este reglementată în cuprinsul art. 2 alin. (1²) din aceeași lege potrivit căruia "Instanța va respinge cererea de chemare în judecată ca inadmisibilă în caz de neîndeplinire de către reclamant a obligației de a participa la ședința de informare privind medierea, anterior introducerii cererii de chemare în judecată, sau după declanșarea procesului până la termenul dat de instanță în acest scop, pentru litigiile în materiile prevăzute de art. 60¹ alin. (1) lit. a)-f)." Astfel, Curtea observă că, în situația în care nu este respectată obligația de a participa la ședința de informare privind beneficiile medierii, instanța va respinge cererea de chemare în judecată ca inadmisibilă, sancțiunea fiind instituită de o normă imperativă.

17. Curtea reține că alin. (1²) al art. 2 din Legea nr. 192/2006 a fost introdus prin art. I pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, precum și pentru modificarea art. II din Legea nr. 115/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, ordonanță de urgență publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 878 din 21 decembrie 2012. Curtea reține, totodată, că, potrivit dispozițiilor tranzitorii cuprinse în art. VII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe, care modifică art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2012, "Dispozițiile art. 2 alin. (12) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la sancțiunea inadmisibilității cererii de chemare în judecată, se aplică numai proceselor începute după data de 1 august 2013."

18. Curtea remarcă faptul că, deși art. 2 alin. (1) din Legea nr. 192/2006 se referă la obligația părților de a participa la ședința de informare privind avantajele medierii, alin. (1²) al aceluiași articol prevede sancțiunea inadmisibilității cererii de chemare în judecată numai pentru situația în care reclamantul nu și-a îndeplinit această obligație. Ca atare, pârâtul nu este obligat să participe la o astfel de ședință, singura condiție pe care reclamantul trebuie să o îndeplinească este să se adreseze unui mediator care să îl notifice pe pârât, în condițiile art. 43 alin. (1) din Legea nr. 192/2006, adresându-i o invitație scrisă, ce poate fi transmisă prin orice mijloc ce asigură confirmarea primirii textului. Dovada participării la ședința de informare privind avantajele medierii se face printr-un certificat de informare eliberat de mediatorul care a realizat informarea. Dacă una dintre părți refuză în scris participarea la ședința de informare, nu răspunde invitației prevăzute la art. 43 alin. (1) ori nu se prezintă la data fixată pentru ședința de informare, se întocmește un proces-verbal, care se depune la dosarul instanței.

19. În acest context, Curtea reține că, așa cum rezultă din coroborarea art. 2 alin. (1) cu alin. (1²) din Legea nr. 192/2006, pentru a se adresa instanței cu o cerere de chemare în judecată, pentru litigiile în materiile prevăzute de art. 60¹ alin. (1) lit. a)-f) din legea precitată, legiuitorul a instituit în sarcina justițiabilului o obligație nouă, și anume aceea de a se adresa în prealabil unui mediator, pentru ca acesta să îl informeze despre avantajele medierii. În aceste condiții, Curtea constată că introducerea obligativității informării asupra medierii este în contradicție cu art. 21 din Legea fundamentală.

20. Curtea reține, totodată, că în preambulul Directivei 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 136 din 24 mai 2008, se prevede că "medierea ar trebui să constituie o procedură voluntară, în sensul că părțile sunt ele însele responsabile de procedură și o pot organiza după cum doresc și încheia în orice moment." De asemenea, art. 3 lit. a) din directivă definește medierea ca fiind un proces "în care două sau mai multe părți într-un litigiu încearcă, din proprie inițiativă, să ajungă la un acord privind soluționarea litigiului dintre ele (...)". Art. 5 alin. (1) intitulat "Recurgerea la mediere" prevede că "o instanță la care a fost introdusă o acțiune poate, atunci când este cazul și având în vedere toate circumstanțele cazului respectiv, să invite părțile să recurgă la mediere pentru a soluționa litigiul. Instanța poate, de asemenea, invita părțile să participe la o sesiune de informare privind recurgerea la mediere dacă astfel de sesiuni sunt organizate și sunt ușor accesibile." Ca atare, dispozițiile acestei directive se referă doar la posibilitatea, și nu la obligația părților de a urma procedura medierii, deci nimic obligatoriu referitor la mediere și, cu atât mai puțin, la procedura prealabilă de informare cu privire la avantajele medierii.

21. În acest context, Curtea constată că, deși atât legislația națională, respectiv Legea nr. 192/2006 și Codul de procedură civilă [art. 227 alin. (2) teza finală], cât și Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului consacră medierea ca fiind o procedură facultativă, alternativă și informală, art. 2 alin. (1) din Legea nr. 192/2006 prevede că părțile sunt obligate să participe la ședința de informare privind avantajele medierii, sub sancțiunea inadmisibilității cererii de chemare în judecată, instituită de alin. (1²) din același articol. Așa fiind, deși medierea este facultativă, totuși ședința de informare privind avantajele medierii este obligatorie.

22. Curtea apreciază, totodată, că reglementarea legală criticată, respectiv art. 2 alin. (1) din Legea nr. 192/2006, prin care părțile sunt obligate la parcurgerea procedurii de informare asupra medierii, răstoarnă prezumția irefragabilă "nemo censetur ignorare legem". Dacă legea, în speță Legea nr. 192/2006, cu toate modificările ei, este publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit acestui adagiu, cetățeanul beneficiază de prezumția de cunoaștere a legii. Ca atare, nu este justificată o procedură specială de informare asupra conținutului unei atare legi. În mod indubitabil această obligație instituită sub orice sancțiune, nu doar sub aceea a inadmisibilității cererii de chemare în judecată, contravine dispozițiilor art. 21 din Constituție, care prevăd că nicio lege nu poate îngreuna exercitarea accesului liber la justiție.

Obligativitatea participării la informarea despre avantajele medierii reprezintă o îngrădire a accesului liber la justiție, deoarece se constituie într-un filtru pentru exercitarea acestui drept constituțional, iar prin sancțiunea inadmisibilității cererii de chemare în judecată, acest drept este nu doar îngrădit, ci chiar interzis.

23. Întrucât pot exista situații în care persoanele fizice sau juridice doresc ca soluționarea conflictului să se facă exclusiv de către instanța de judecată, Curtea constată că prin reglementarea legală criticată nu le este permis acestora să aprecieze singuri dacă au sau nu nevoie de această informare. Accesul liber la justiție reprezintă facultatea fiecărei persoane de a se adresa unei instanțe judecătorești pentru apărarea drepturilor sale sau valorificarea intereselor sale legitime. Orice limitare a acestui drept, oricât de neînsemnată ar fi, trebuie să fie temeinic justificată, analizându-se în ce măsură dezavantajele create de ea nu cumva depășesc posibilele avantaje. Atât în jurisprudența Curții Constituționale, cât și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, se arată că "simpla sa consacrare legală, chiar și la nivelul suprem, prin Constituție, nu este de natură a asigura și o eficacitate reală a acestuia, atât timp cât, în practică, exercitarea sa întâmpină obstacole. Accesul la justiție trebuie să fie asigurat, în consecință, în mod efectiv și eficace" (a se vedea, spre exemplu, Decizia Curții Constituționale nr. 670 din 18 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 421 din 16 iunie 2011).

24. Ca atare, Curtea consideră că procedura prealabilă obligatorie a informării asupra avantajelor medierii apare ca fiind o piedică în calea realizării și obținerii de către cetățean a drepturilor sale în justiție. Mai mult, o procedură constând în informarea asupra existenței unei legi apare, neîndoielnic, ca o încălcare a dreptului de acces la justiție, ce pune asupra justițiabilului o sarcină inoportună, cu atât mai mult cu cât procedura se rezumă la o simplă obligație de informare, și nu la încercarea efectivă de soluționare a conflictului prin mediere, astfel încât participarea părților la ședința de informare în fața mediatorului este una cu caracter formal.

25. În contextul celor mai sus reținute, Curtea constată că obligația instituită în sarcina părților, persoane fizice sau persoane juridice, de a participa la ședința de informare privind avantajele medierii, sub sancțiunea inadmisibilității cererii de chemare în judecată, este o măsură neconstituțională, fiind contrară dispozițiilor art. 21 din Constituție.

26. Având în vedere art. 31 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, care prevede că, "În caz de admitere a excepției, Curtea se va pronunța și asupra constituționalității altor prevederi din actul atacat, de care, în mod necesar și evident, nu pot fi disociate prevederile menționate în sesizare", Curtea își va extinde controlul de constituționalitate și asupra prevederilor art. 2 alin. (1²) din Legea nr. 192/2006, care instituie sancțiunea inadmisibilității cererii de chemare în judecată în caz de neîndeplinire a obligației de a participa la ședința de informare privind medierea, obligație prevăzută de art. 2 alin. (1) din aceeași lege, text de lege criticat în cauză.

27. Pentru argumentele expuse mai sus, Curtea constată că prevederile art. 2 alin. (1) și (1²) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare, sunt neconstituționale și contravin art. 21 din Constituție care consacră accesul liber la justiție.

28. În ceea ce privește prevederile art. 60¹ din Legea nr. 192/2006, Curtea reține că prin această reglementare legiuitorul a circumstanțiat materiile în care părțile sunt ținute să facă dovada participării la ședința de informare, prevăzută de art. 2 alin. (1) din aceeași lege, sub sancțiunea inadmisibilității cererii de chemare în judecată. Mai exact, obligativitatea participării la ședința de informare cu privire la avantajele medierii nu privește toate materiile în care este posibilă medierea, ci este limitată expres la anumite domenii, acestea fiind următoarele: protecția consumatorului [lit. a), care trebuie coroborată și cu art. 2 alin. (2) din lege], dreptul familiei [lit. b), în situațiile prevăzute de art. 64, respectiv în ceea ce privește continuarea căsătoriei, partajul bunurilor comune, exercițiul drepturilor părintești, stabilirea domiciliului copiilor, contribuția părinților la întreținerea acestora, orice alte neînțelegeri care apar în raporturile dintre soți, cu privire la drepturi de care aceștia pot dispune potrivit legii], litigiile privind posesia, grănițuirea,

strămutarea de hotare, orice alte litigii ce privesc raporturile de vecinătate [lit. c)], în cauzele de malpraxis, dacă vreo lege specială nu prevede o altă procedură [lit. d)], în litigiile de muncă în legătură cu contractul individual de muncă [lit. e)], în litigiile civile a căror valoare este sub 50.000 lei, cu excepția cazurilor în care s-a pronunțat o hotărâre executorie de deschidere a procedurii de insolvență, a acțiunilor referitoare la registrul comerțului și a cazurilor în care părțile aleg să parcurgă procedura ordonanței de plată, prevăzută de art. 1.013-1.024 din noul Cod de procedură civilă sau a cererilor de valoare redusă, prevăzută de art. 1.025-1.032 din noul Cod de procedură civilă [lit. f)].

29. În acest context, Curtea apreciază că art. 60¹ din Legea nr. 192/2006 trebuie privit din prisma efectelor declarării ca neconstituționale a prevederilor art. 2 alin. (1) și (1²) din Legea nr. 192/2006. Astfel, în cazul în care părțile vor opta pentru mediere, în scopul rezolvării diferendelor existente între ele, acestea se vor prezenta la ședința de informare cu privire la avantajele medierii doar în situația în care vor considera necesară participarea la o astfel de ședință, pentru informații și lămuriri cu privire la avantajele medierii. Cu această ocazie, mediatorul are obligația să dea orice explicații părților cu privire la activitatea de mediere, pentru ca acestea să înțeleagă scopul, limitele și efectele medierii, în special asupra raporturilor ce constituie obiectul conflictului. Participarea la ședința de informare nu va mai reprezenta însă o obligație pentru părți, ci o opțiune voluntară a persoanelor interesate să recurgă la o asemenea metodă alternativă, facultativă, de soluționare a conflictelor. Așa fiind, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 60¹ din Legea nr. 192/2006 este neîntemeiată.

30. În ceea ce privește critica referitoare la art. 200 din Codul de procedură civilă, Curtea constată că acest text de lege a mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare. În acest sens, sunt, de exemplu, Decizia nr. 66 din 11 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 286 din 17 aprilie 2014, și Decizia nr. 97 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 310 din 28 aprilie 2014, prin care Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate cu un atare obiect și a constatat că prevederile de lege criticate sunt constituționale, în raport cu criticile formulate.

31. Prin aceste decizii, Curtea a reținut că textul de lege criticat dispune în legătură cu necesitatea verificării cererii de chemare în judecată de către completul căruia i s-a repartizat aleatoriu cauza, precum și asupra obligativității regularizării acesteia, în cazul în care nu îndeplinește anumite cerințe prevăzute în art. 194-197 din Codul de procedură civilă, referitoare la cuprinsul cererii de chemare în judecată, numărul de exemplare, timbrarea cererii sau la cazurile de nulitate a acesteia. În acest context, Curtea a constatat că procedura prevăzută de textul de lege criticat are drept scop remedierea unor lipsuri ale acțiunii introductive, astfel încât, la momentul demarării procedurii de fixare a primului termen de judecată, aceasta să cuprindă toate elementele prevăzute de art. 194 din Codul de procedură civilă. Legiuitorul a dorit astfel disciplinarea părților din proces și, în acest fel, respectarea principiului celerității și a dreptului la un proces echitabil. O asemenea procedură nu este de natură să afecteze însăși esența dreptului protejat, având în vedere că este însoțită și de garanția conferită de dreptul de a formula o cerere de reexaminare, potrivit art. 200 alin. (4) din Codul de procedură civilă. Mai mult, instanța de judecată se pronunță asupra unei probleme care privește exclusiv buna administrare a justiției, și nu fondul cauzei.

32. Așa fiind, Curtea a stabilit că, atât timp cât procedura criticată nu privește însăși judecarea pe fond a cererii introductive, prevederile art. 200 din Codul de procedură civilă nu înfrâng dispozițiile constituționale referitoare la dreptul la un proces echitabil, întrucât procedura specială vizată nu se referă la fondul cauzelor, respectiv la drepturile civile, în accepțiunea art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ci numai la aspectele de ordin pur legal, a căror examinare nu face cu nimic necesară o dezbatere, cu citarea părților.

33. Referitor la susținerea autoarei excepției privind încălcarea art. 21 din Constituție, Curtea a reținut, potrivit jurisprudenței sale constante (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată

în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994), că stabilirea unor condiționări pentru introducerea acțiunilor în justiție nu constituie o încălcare a accesului liber la justiție. Mai mult, în jurisprudența citată s-a statuat că liberul acces la justiție presupune accesul la mijloacele procedurale prin care se desfășurează justiția, fiind de competența exclusivă a legiuitorului de a institui regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, soluție ce rezultă din dispozițiile art. 126 alin. (2) din Constituție.

34. De asemenea, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, spre exemplu Hotărârea din 26 ianuarie 2006, pronunțată în Cauza Lungoci împotriva României, paragraful 36, publicată în Monitorul Oficial României, Partea I, nr. 588 din 7 iulie 2006, s-a arătat că accesul liber la justiție implică prin natura sa o reglementare din partea statului și poate fi supus unor limitări, atât timp cât nu este atinsă substanța dreptului.

35. Curtea Constituțională a constatat că instituirea unor condiții formale ale cererii de chemare în judecată nu poate fi considerată de plano drept o negare a efectivității dreptului de acces la justiție, ci aceasta constituie o expresie a obligativității exercitării drepturilor și libertăților cu bună-credință, în limitele instituite de lege. Mai mult, nerespectarea condițiilor prescrise pentru conformitatea cererii introductive de instanță nu atrage în mod necondiționat anularea actului procedural, existând posibilitatea modificării sau completării acestuia în termenul stabilit de instanță.

36. Așa fiind, întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței în materie a Curții Constituționale, soluția și considerentele deciziilor amintite își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

D E C I D E:

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Comercială CEZ Vânzare - S.A. din Craiova, județul Dolj, prin mandatar Societatea Comercială EOS KSI România - S.R.L. din București, în Dosarul nr. 14.501/215/2013 al Judecătoriei Craiova - Secția civilă și constată că prevederile art. 2 alin. (1) și (1²) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator sunt neconstituționale.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe și constată că prevederile art. 60¹ din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, precum și cele ale art. 200 din Codul de procedură civilă sunt constituționale, în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Judecătoriei Craiova - Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 7 mai 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE AUGUSTIN ZEGREAN	Magistrat- asistent, Ingrid-Alina Tudora
--	---

